

दुहरा वहरी
पयलो अंक
३१ मार्च २०१३

कादोडी

खाजगी वितरन

अंकाई किंमत
(स्वखुशीने)
:- दा रुपय

पास्का हनाव विशेषांक

संपादक :- ख्रिस्तोफर रिबेलो (९८१९४३६०७८) Email :- kadodivasai@gmail.com
संपादक मंडळ :- सायमन रॉड्रिगज, सुनील डिमेलो, एडवर्ड डिसोझा, डॅनियल मस्करणीस, राजन डिमेलो,
जेम्सन डिमेलो, रॉबर्ट फर्नांडिस, रॉबिन्सन डिमेलो, वॉल्टर तुस्कानो
Web: - www.onevasai.com मुद्रक :- मॅन्युएल प्रिंट, वसई पूर्व - ९७६४८७४४९३

संपादकीय

सगळ्या कुपारी भाआ-बेनी, दादय-बाबा, काका-काकय, मामा-माई, मावशी-मावसो, बाय-फुया, मदरीन-पदरीन, भोटो बाबा-बय आन बारके बच्चे कंपनी, पास्का हनायो शुभेच्छा, परत एकदा आम्ये तुमाला भेट्या आल्याव. आपल्या भाषेत अंक काड्यासों आहा आम्ये गेल्या वहरा ठरविला, त्यानंतर आत्ये यो चौथो अंक हाय. प्रत्येक वेळेला या अंकाला तुम्ये भरभरॉन साथ दिल्ये, आवडीने वासॉन तोडीस दाद दिले, आमाला त्यामुळे खुब बरा वाटल्ये आन भगून आमे आपल्या भाषेमिने अंक काड्यासों जॉ वसो घेतले तों होडनार नाय, पन त्या करता तुमश्या मदतीइ गरज हाय, जास्तीत जास्त लोकांपोत यो अंक पोशव्यासो आमे प्रयत्न करत्याव त्या करता छपाई खर्च पण जाम होत्ये. आपल्या समाजा १३ पॅरीशमिने अंदाजे ८५०० कुटुंबे हात पन या अंकायो २००० प्रतीस काडना शक्य होवात्ये. त्यामुळे या अंकापासून आमे १० रुपय वर्गनी घ्यासो विसार केले, आमसा पयल्यापासून एकुस धोरन हाय ता मनजे या अंकात जाहिराती जास्ती घ्याश्यो नाय कारन मग वाचनीय साहित्य कमी होत्ये, आमश्या या विसाराला तुमे साथ घा अही तुमाला विनंती हाय.

मागश्या नाताळश्या हनावेळश्या अंकात सिरील मिनेजिसशी "हॅलो, म्ये प्रिन्स बोलात्ये" आन फ्रान्सिस डिमेलो याई "वरांगळो" यो दोन कान्यो तांत्रिक कारनामुळे वाश्याहारक्यो आल्यो नोत्यो त्यामुळे या अंकात परत एकदा आम्ये प्रकाशित केल्यात, सिरील आन फ्रान्सिस अंकलशी म्ये संपादक मंडळावतीने जाहीर माफी मागात्ये, त्या दोगाई आमाला समजॉन घेतला त्याबद्दल त्याये आभार.

"भाषा जगली ते संस्कृती टिकेचे" आहा हांगात्यात, गेल्या वहरा पास्का हनादिहा "कादोडी"आं पयलो अंक निघालो आन आपल्या समाजात जही क्रांती झाली. या एका वहरात "बारा आने बाटली जाम काम" या आपल्या बोलीभाषेतश्या आजवरश्या पयल्या नाटकाव ३५ वहरानंतर परत एकदा प्रयोग झालो. "कुपारी संस्कृती मंडळ" स्थापन झाला, त्याद्वारे पयलो वयलो "कुपारी महोत्सव" साजरो झालो. "हाऊ ओऊसा तळा" या नवीन नाटका प्रयोगाला सुरुवात झाली. आपल्या पोरंबरोबर मराठी बोलणारे लोक त्याबरोबर आपल्या भाषेत बोल्या लागल्ये. आपली तरुन पिढी जी आपलो पारंपरिक पोशाख जवळजवळ बाहालते(विहारलोते) ते वेगवेगळ्या कार्यक्रमानिमित्तान घाल्या लागले. अजून आपल्याला बरीस मजल मान्याशी हाय आपुन त्या करता प्रयत्न करीत रेव ईस आशा हाय.

ख्रिस्तोफर रिबेलो, सोकाळा

संपर्क / अभिप्राय :- आमश्या हरी संपर्क कन्याकरतान किंवा आपला या अंकाविषयी मत, तुमाला का आवडला, का नाय ता आमाला जरूर कळवा. आमश्या ई-मेल आयडी वर ई-मेल करा नाय ते फोन करा

सूचना:- कादोडी या अंकाव पाचवो अंक संज्यावश्या हनावेळेला, २३ जूनला प्रकाशित होणार. या अंकात तुम्हाला लेख कविता आहा कय साहित्य घासा हायदे ते १ जूनपर्यन्त kadodivasai@gmail.com मेल करा किंवा संपादक मंडळाला संपर्क करा.

पास्काव हन सगळ्या वाचकांना खुब आनंदाव आन मजेआं जाव अह्यो शुभेच्छा

या अंकात प्रसिद्ध झालेल्या मताशी संपादक मंडळ सहमत हायदेस आहा नाय.

हॅलो में प्रिन्स बॉलातें.

इंग्लंडसों राजों, प्रिन्स चार्ल्स, मुंबयश्या डब्यावाळ्यांना बॅठ्यादो मुंबयला आलतों, त्या टायमाई ई कानी हाय.

डब्यावाळे तुमश्या लक्षात आल्या हायघात. डबें घेंऑन रेल्वेआ लायनीओर खो-खो खॅळात भेंआत्यात ते डब्यावाळे नाय हा! ये डब्यावाळे ऑफिसश्या लोकांना गराम-गराम जिव्याशये डबें पोशवित्यात ते डब्यावाळे. त्याना बॅठ्यादो प्रिन्स आलतों ता तूमे पंपरात वाशिल्या हायदें अन टीवीओर बगीले पण हायदें. ठीकाण लालबागसों नाकों. योगायोगान त्या टायमाला तडें मींगेल लोप पण हजर हॅतों. आतें तुमाला वाटेंदें “वाये, मींगेल बी कतें डबें पॉशव्या लागलॉं?”. पण ताहा कईस नाय. मींगेलन तडें फुटपाथवर कावड उतरविलती अन केळे विक्या बॅहॅलतों तों. एकदासों प्रिन्स चार्ल्स आलॉ. खूप डब्यावाळे जमलोते. जकल्या डब्यावाळ्याई ओळख प्रिन्सश्या हरी करॉन घा लाविलती. मींगेल कवतीकाए नुसतों बगीतोतों. ओळख परेड खपली. प्रिन्स जा निंगालों आन.....आन त्या लक्ष फुटपाथश्या त्या बाजूला ऊबों अहलॅल्या मींगेलवर गॅला. खोशील्याला पोण्या, बिरविटल्याला खमीस आन डागावल्याला जाकिट, डोख्योरशी तीरकी जाल्याली काळी टोपी ऑहॉ अवतार बगॉन प्रिन्सशे पाय जाग्योरुस थांबले. प्रिन्ससा ध्यान मींगेलश्या पाटीओर गॅला. हॉन्या हारके पिवळेधमाक वेलचिए केळे बगॉन प्रिन्सश्या तॉन्डाला पानी हुटलॉ. आपसुकुस त्याये पावले मींगेलदरी वळाले.

प्रिन्स दरी येता बरोबर मींगेलन वेलचीआ एक कॅळा हॉकलॉन त्या हाता दिला. प्रिन्सनें ता गपा-गप खाला. गॉड हाकर वेलचीआ कॅळा खाऑन प्रिन्स भलतोंस खुश जालों. त्यानें आहा कॅळा आयुष्यात कतें खालास नॉता. प्रिन्सनें “ई कुहुना कॅळा हाय” आहा इंग्लीश मिनें विसारला, पण ता जकला मींगेलश्या डोख्योरनें निहारला. मग प्रिन्सश्या दुभाष्यानें ई वेलचीआ कॅळा हाय आहा प्रिन्सश्या कानोर घायला. प्रिन्सनें हाव-या घती दोन हातात दोन पिकल्याले फनं टूकिले अन दुभाषाला मींगेलशे पैशे घा हांगीले. दुभाषानें पाश्याई नोट काडली अन मींगेलला घा लाविली; पन नाय. मींगेलन नोट घेतली नाय. त्यानें नुसते हात जोडले अन बोयलॉ, “ इंग्लंडसों राजों ऑड्या प्रॅमाए आमशे केळे खातें, त्यान आमश्या वसईशी शान वाडली. माला पैशे नाका, ई या कुपा-याआ प्रॅमाई भॅट समजा”. ई सगळा प्रिन्सला कळला नाय पन दुभाष्यानें इंगलिश मिनें जकला त्या कानोर घायला. लगेस प्रिन्सश्या डॉळ्यात पानी आलॉ, त्यानें मींगेलला वॅंग मारली आन फाड – फाड दुभाष्याला इंगलिश मिनें कय तरी हांगीला. दुभाष्यानें लगेस मींगेलसों पतों नावासकट लिवॉन घॅतलॉ. ऑड्या मीनं ई असनी बोढिठ लांब लसक काळी कार आली. प्रिन्स कार मीनं बॅहॅलॉ. असता असता कार दिख्याशी रेली. मींगेल नुसतों मांगें बगीत रॅलॉ.

या गोष्टीला दोन मयने जाले. मींगेलन गावश्या जकल्या मीत्रांना प्रिन्सशी बॅठ कही जालती ता हांगीलता, पन कुनेस त्योर विश्वास ठोयलॉ नाय. जकले हांगात्यात “मींगेल पुडी हॉडों नाका”. तों तरी का करनार, त्या दरी प्रिन्स बॅठल्याऑ कईस सबूत नॉतों. पन एकदी घ्यानी-मनी नसताना एक पत्र मींगेलश्या हातात पडला. मीत्र बोयले “बॅकई नोटीस हायदें”. पन ताहा कय नॉता. पाकिटात एक इंगलिश मिनशी कंकोत्री होती. प्रिन्स चार्ल्सश्या लग्नाई कंकोत्री होती ती. सोबतीला एक मुंबई-लंडनसा विमानाआ तिकीट हॅता. सोबत अजून एक शिटी होती (वाजव्याशी नाय हा) ती मात्र मराठीत होती, प्रिन्स चार्ल्सश्या दुभाष्यानें लिविलेली. मींगेलला प्रिन्सनें लग्नाला बोलविलता. मींगेलसों हात आबाला लागलॉ. कंकोत्री अन विमानाआ तिकीट गावश्या जकल्या मित्राना मींगेलनें दावडला. जकल्या मीत्राए तोंडे कासूली हारके जाले. इंग्लंडश्या राजाआ लग्नाला मींगेल खास पावनां म्हणून जानार ऑहॉ गावभर बॉम्बाट पडलॉ.

एकदासों तों दि उजाडलॉ. दुमीबाय मींगेलशयो बॅगी भ-याश्या गडबडीत होती. परवासात खादो तिनें सामटयो अन करज्यो करॉन दिल्यो. डबों भर डुकराआ इंदेल पण दिला. प्रिन्सला भॅट घादो हुकेळे पण बांदॉन दिले. हॉपारश्या बाजारतनें दोन नवीन पोने, दोन खमीशे, दोन कब्जे आन दोन काळयो टोप्यो पण हाडल्यो. मींगेलसा लंडनला जासा टाईम जाला ताहा दापुडश्या सुकुर मावलीआ आहा-या पुडें एक आमशे बापा आन तीन नमो मरिया भेटविले. मींगेलला पॉरपार नाय, पन गावश्या पॉराईस नाक्योरसा रिक्ता हाडला. टाटा-बाय-बाय जकला जाला आन एकदासों मींगेल लंडनवारीला निंगालॉ. विमानतळापर्यंत त्या हरबर सातुकाकाओं पीटर आन बस्त्याव काकाओं शिलु हॅतों. मींगेल विमानात बॅहॅलॉ आन विमान निंगाला लंडनला.

दुमिबाय जाम कातावलती. सात दिहा करता प्रिन्सश्या लग्ना गॅल्यालॉ तीओं नवरों, आज दोन मैने जाले तरी त्याओं पतों नॉतों. फोन नाय, पत्र नाय, खबार नाय. तीआ शीतुस उडलोता. माओं धनी कडें हायदें? कोंहों हाय दें? का करत्या हायदें? का खात्या हायदें? गा नुसतों पतेस हायदेंआ? तीओं धीर हुटात साललॉतों. एक दी तिनें विसार कॅलॉ “आज

कय बी करॉन याओं पत्तों लाविलॉस पाय”. तीनें उहयाखालशी लंडनवरनें आल्याली कंकोत्री काडली. त्योर एक फोन नंबर होंतों. मर्शोबायश्या पोरिओं मोबाईल मांगॉन हाडलॉ. नंबर डायल केलॉ. खूप खट-पाट केल्योर फोन लागलॉ. पन तडनें बॉलनारों महानु इंगलिश फाडतोतों. दुमीबायाश्या पदरात कईस पडात नांता. समोरनें नुसता “हुज स्पीकिंग” ऑडास बॉलातोता. दुमीबायनें धीर धरॉन त्याला वीसारला, “माओं नवरों मींगेल तडें हाया?”

उत्तर आला “तूमे कुन बॉलात्या?” कादोडी आयकीतास दुमीबायला बळ आला. तीनें वीसार केलॉ “कादोडी बॉलातें मीजें माओं नवरोंस!” तिनें फोनवर गाळयाओं सपाटों सुरू केलॉ. समोरनें परत आवाज आलॉ “वयने, में मींगेल नाय बॉलें, तों आज हाकोटेस लंडनश्या नाईट क्लब मीनें नाश्या गॅलें. ई आयकाता बरोबर दुमीबाय फोन वरुस सुरू जाली “वाये.... या काळा जालालो, नाशा गॅलेंआ, तोंकडया फराकातशी मंडम बीडम पटविलें वाटातें यानें तडें.

“नाय-नाय, ताहा कईस नाय वैने, तों एकलॉस हाय आन खूप मजेत हाय”. आवाज!

दुमीबाय वैतागली, “अरे, तों मजेत हायरें, पण में सजेत हायती. त्या कोडल्यानें लाज बीज साफ होडलें वाटातें, गांडीआ हॉडॉन डॉख्याला बंदील्या हायदें त्यानें?” समोरनें परत आवाज आलॉ, “वैने ताहा कईस नाय, मींगेल एकदम सज्जन माहानु हाय. “ई तू माला हांगीताआ?, अरे पंचविस पावसाळे काडल्यात त्याहरी में” दुमीबाय आतें जामुस वैतागलोती. तिनें पुडें वीसारला, “ता सगळा रेओंदे. पण तू कुन बॉलाता?” “वैने, माला ओळखिला नाया, में प्रिन्स चार्लेस बॉलातें!”. ई आयकीतास दुमीबायसों बोलूस गॅलें, ती जहीं एकशित्ती जाली. तीआ मनात विसार सुरू जाले, “माला वाटला, ऑ लंडनला दोन मैने रॅलें तें आतें मस्तपैकी इंग्लीश-बींग्लिश हीकॉन येदें. पण अडें उल्टा जाल्याला दीखातें. दोन मैन्यात यानेंस प्रिन्सला कादोडी भाषा हीकवीली. आतें ऑ एकदासों घारा येओंदे गा त्याई रायो आन मीठा ऑवाळॉन दीठुस काडतें थांब ! गुणाओं माओं नवरों”!

(ई कानी काल्पनिक हायु, पण भोंळया-भाळया कतें खरी जें जाली तें एक पन कुपा-याला नवाल वाटया पा नाय)

सिरील मिनेजीस, आगाशी (८८०५०१०९५९)

वरांगळों

भाद्रों पालों आन आश्विन उंगावलों तही पासूकाकाइ नीज उडाली. शिताए निंबरे जहे तडकाले, तहे पासूकाका सातीत मुहळे घायले. “अहेस निंबरे जें पडें लागले तें पंद्रा दिहात राटबायो सालू ओहयघात आन मंग में होडजुप कॅय करनें? राटाला दुह्न्या कुनाला झूफों? पिकाये दोन-शारूस गाडे ओहयघात, पन मा एका बैलाय पिक घराय काहा येदें? एकाला दुहरों बैल कडसों हाडों? आमदा ऑल वायादो नांगराला दुहरों बैल क्याव पयरेंव झूपोंआ?” या विसाराय पासूकाका कडीला नुसतों भोमडों लागलेंतों.

काळों बैल मारखांडो ओथों खरों पन तोंहोंबोंहों एकाला दुहरों ओथों गणाय. पन त्या इखिशानें वेंळुस तही आढली ती ! एक पासूकाका जें होडलें तें बी कुनाला नंदरें नोंतों दॅखात. पासूकाका पूडें जही मेली माही पन बी कुनाला मरें नोंतों अँवॉन देत. पयली पयली नुस्ती मुंडी हासक्यासों. आंगोर नोंतों कतें येत. पन आतें तेंला का जाल्ता कुनाला माइत, नुस्ता कुन मरें गॅला तरी टुकॉन टाक्यासों. कोंड्या लोंकांना तेंनें मारला त्याव कय पत्तोंस नाय. लोंकाये गराने तरी कोडे आयक्याशे? त्या दिहा तें त्यानें पासूकाकाला आन इमाकाकयला गावात तोंड दावड्याशी जागा ठोयली नाय. शिशाखालशा शेंडूओं पॉर तडनें जातोतों, त्या हातात कय हतरी होती. त्या बिशान्याला ऑ कोंडलों कोंहों हाय तों माइत नोंतों. ऑ त्याला बगॉन का भुरकालों गा का जाला त्या देवाला माइत. तेंनें जोराय आम्हक मारॉन पाग तोडली, त्या पॉरा मांगे लागलें. त्याला हिंगोर टुकीला आन दिला टाकॉन. नशीब पेंड्या तनाईयोर टाकीला. दगडा राहियोर टाकीलोंसों तें पासूकाकोर आन इमाकाकयोर तोंड काळा करंशी पाळी येओती. पॉरा कय लागला नाय पन पॉरा तोंडोर नुस्ती राखेडी पिकली. मेंला घाबारला गनाय. बरा जाला नेंमकों पासूकाका भाटातनें आलें नातें कय बन्याई पाळी नोती. तिगाळास पासूकाकानें ठरविला, या काळताँड्याला पाग लाव्याशी. दुह्न्यास दिहा तेंनें कवडीमॉलात तेंला हॉपारशा कसाया गळी घायला आन एकदासों हुट्टो पडलें.

तिगाळा हुटो पडलो खरो पन आतें पासूकाकाला डॉख्याला हात लाव्याशी पाळी आली. ऑडेंदी भाद्व्याय कय कामे नोते तव भागला. पन आतें? आतें एकाला दुहरों कडसों आदयासों? होंपारशा विजारेंला अजुन टाइम हाय. आन बईलायो किमती आयकॉन विंजाऱ्या जाशी बिशात कुनाई हाय. गावकोठारी खुब सवकशी केली, अँलातेंला खुब हांगीला पन कुनाओं बैल विक्याशी बातमी त्या कानोर आली नाय. आन अहा करता करता खॅप्पें आश्विन उंगवालों.

राती पासूकाका आन त्याई कारबारीन इमाकुमारी (इमाकाकय मिंगुबाबाई कुमारी भगून आख्ख्या गावाई कुमारी) विसार करीत बेहलते.खुब विसार कॅलों पन गाठ कय केल्या हुटली नाय. कईस धागोंदों दिखात नोंतों. ओड्यात इमाकुमारीआ मनात कय आला, ती लोळयो वळता वळता जरा थांबली आन पासूकाकाला बोयली,“ आयकात्या में का हांगातें, आपल्या मिंगूकोपतशी जरा भँठ घ्या ना ! त्यासुदा एका बैलोरूस आलें गनाय. त्याओ काब्रो एकुस आन आपलों पारों अँकलोंस. धूर बरोबर जुळें दें. जरा जाओं वीसरॉन तें बगा ना.” पासूकाकानें हाताई टिस्की वाजविली आन तों ताडकन उठलों. त्यानं डोख्योर हात मारलों आन मनात विसार कॅलों, “ इ मा डॉख्यात काहा नाय आला. इ ऑडा जवळसा होंडॉन माओं राट कडें कडें फिरॉन आलों. तों इमाकाकयला बोयलों, “ हा, ओ वरंगाळों बरोबर जमंदें. हाकोभोटेस जातें. मिंगूकोपातशा पूडें ओ विसार मांडीतें. आतें निशितायशी नीज. में निजातें.” आहा बॉलॉन ते निज्या गेले.

पासूकोपात निशितायसों निज्यासों बोयलों खरो पन हप्पें रात त्याला नीज नाय आली. डॉख्याला डॉळों लागलों नाय. हाकाबोट होंतें कतें आन मिंगूकोपातशा ओट्योर सडातें कतें आहा जाल्ता त्याला. पातेरातशी आयमेरी होंअंशा आदीस तों उठलों. अँगातेंगा निखाळोंस वेळ घालविलों. जरा पैस पड्या लागला तोंहों ओट्योरसों कंदील विजविलों आन तों गोठ्यात गॅलों. बैला आन भयशा पुडें पॅडों टाकिलों. आज त्यानं भय थोडी लवकरूस धुयली. काल हानशी तिनं मस्ती केल्ली. दोन वेंळेंई भरली होती भगून थोडी लौकर धोंयाशी होतीस. इमाकाकयनं हेंनपाण्या आट्पिला. कॉपबर शा कॅलों. एक पांनगों बुडिलों. त्यातसों सउत कुडकों पांनगों आन तों शा पासूकाकानें कोंहोंबोंहों गाठीखाला लोटीलों आन तों मिंगू कॉपातशा घारा निंगालों.

मिंगू कॉपात हाकोबोटे हाकोबोटे थाटें हुया लागलोतों. तेरू कुमारी हेंन भरें लागलोती. ओड्यात तीई नंदार गेली. पासू कॉपात खांदयोर कबज्या टाकॉन येताना तीनं बगीलों. तेंनं कुमारीला बगीला आन बोयलों, “कुमारी का सललें?” “आय, तुमे आले का ? कय नाय ना. दोनशार खेपो पान्यायो आद्ल्यो गा आन बाबू उठें तव बरा हेंना एकदा आटपॉन टाकितें. नातें यो भई रांडो नुसतों कालों करॉन ठोयत्यात. मंग ता हेंन आख्खा आंगोर होंळतें.” तुमसा काहा का सललें ? कुमारी काल बिदवारशा देवळा दिखली नाय ती ? बरे हात गनी ? का विसार कॅलतों?” तोंड्यात तडनं मिंगू कॉपातनं हाक मारली, “ कॉपात, आज शा लास अडें आले का ? कुमारी हातसों शा पें वाटातें ! या या... ई कडें गेली बरा ? अय हा कडें ?”

“कॉपात, तूमें माळीआ तयारीला लागल्या पन दुह्या बैला का कॅलें?” पासू काकानें मिंगू कॉपातशा जहनी घायोरतीस मीठ सोळला. “कॉपात बॉलों नाका ना ! मा आंगाला नुस्ता हेंव लागतें. तुमाला का हांगां. माओं होंन्याहारकों बईल ना, आद्ल्याला शार वहरे जाले. तू नांगराला घाल गा राटाला झुप. गाडा तें लान्या पॉरानें आखल्यासा. पन पाहाळयात त्या पायाला काहा कूत आला का हांगां. मायो आख्ख्यो आवज्यो केल्यो. सगळ्यो दाडी वाईल्यो तंव पोत बेसखातसों ! आतें खारसनीला बांदयासों, ओड्यात लंग्या लागलों. तरी में ताबोडतोब काब्याकाकाला दावडलों. इंबळाओं दाक्टर सुदा हाडलों. कुनं हांगीला डांब घा तें डांब सुदा दीलों. पन त्याय शारू पाय लागंशें रॅलें तें रॅलेंस. तों जों आडवों जालों तों परत कय उठलों नाय. माओं बईल गॅलों आन माये पेखळे साप मोडले. आतें ओड्यादी त्यास विसारात हाय. आतें मावली कय करदें आन ई गाठ हूटेंदें तें... नातें....”

ई गाठ होंड्यादोस में आलें. तुमसों काब्रों अँकलोंस आन माओं पारों अँकलोंस, पन बॉलात्यात ना, “अँकलों तों अरदों आन दोगे ते शोगे.” आपुन वरांगळों करों आन एकमेकाई नड काडों. मातें घना हीप्ना मीळें नाय. आपुन आपलें वारें तहें लावॉन घेंव. लानी-बाननी थोडी पूडेंमागें घेंव. थोंडा अँगातेंगा होंयदें पन आपुन समुसरान घ्याव.” पासूकाकानें आहा हांगतास मिंगू कॉपातला शार पाय जालें. “कॉपात, तूमे काहा मा मनाहारका बोयले. तुमशा तोंडात हाकर पडो. ठरला. आमदा आपलों वरांगळों !” आयकीला.. हा कडे ! कॉपातला शा बी दें गा नाय? कॉपात, बीआ शा सा टाइम जाला नाय...” आहा बॉलॉन तेंनं बिडीआ बंडल कॉपातशा पूडें कॅला, आन पॉराला हाक मारली, “पॉरा, सुली पुडशी आग हाडू रें....!”

सलाम!

सलाम कुपाऱ्यांनो, तुमा सगळ्यांना सलाम!

ऑफिसात सई करोन दोपारा जिव्या घारा येनाऱ्यांना
सलाम,
१२-१२ तास उब्यान इटी करनाऱ्या शिपवरश्या पोराना
सलाम!

देवळात पुडे-पुडे करोन गावात मारामारी करनाऱ्यांना
सलाम,
दख्ख्योर बेहोन वार्ता करनाऱ्यांना सलाम!

नाक्योरशे वडा-पाव खाऑन वेळ मारोन नेनाऱ्यांना
सलाम,
यूके- यूएसला बर्गर खाऑन दी काडनाऱ्यांना सलाम!

गटारे तुंबले भगून सरकारला गाळी मारनाऱ्यांना सलाम,
मतदानादिहा सहलीला जानाऱ्यांना सलाम!

गावात मातृपितृ दीनाला भाषणे ठोकनाऱ्यांना सलाम,
बय-बाबायो ३-३ मयन्यायो पाळ्यो करनाऱ्यांना सलाम!

सलाम कुपाऱ्यांनो, तुमा सगळ्यांना सलाम!

आन जमलास ते.....

दर्यापोत गाडी नेऑन रॉज जॉर्गींग करनाऱ्यांना सलाम,
नाक्योर मावरा आढ्या गाडी नेनाऱ्यांना सलाम!

डी-मार्ट ला जाऑन 'शॉपींग' करनाऱ्यांना सलाम,
हॉपारश्या बजारात भाजीन लोंगरे विकनाऱ्यांना सलाम!

नळ सालू ठोऑन दाडी करनाऱ्यांना सलाम,

हरीत वसई-सुंदर वसई अही गोषना देनाऱ्यांना सलाम!

बिर्यानी खाऑन माजलेल्यांना सलाम,
एमेन्सित कामाला जाऑन राजकारनात गाजलेल्यांना
सलाम!

मार्केटमिने नावाजलेल्यांना सलाम,
जमीनी विकॉन कमाविलेल्यांना (?) सलाम!

१०-१० तोळ्या मंगळसूत्र मिरविनाऱ्यांना सलाम,
बेनटेक्सश्या चयनिपायी सॉराव मार खालेल्यांना सलाम!

ओट्योरशी लाइट बन ठोऑन वीज वाशविनाऱ्यांना
सलाम,
ट्रेनमिनशे पंखे सालू ठोऑन बायार पडनाऱ्यांना सलाम!

कादोडी जगली पाय भगून झटनाऱ्यांना सलाम,
घारा पोरान्ही मराठी बोलनाऱ्यांना सलाम!

सलाम कुपाऱ्यांनो, तुमा सगळ्यांना सलाम!

आन सगळ्यात शेवटी कृती न करता निखळा
बोल्यासान लिव्यासा काम करनाऱ्या मा हांगड्यांना पन
सलाम!

** कवीवर्य मंगेश पाडगावकरश्या प्रसिध्द "सलाम" या
कवितेआ मांडनिवर आधारित भगून त्या कवीश्रेष्ठाला
"कुपारी सलाम!" **

सुनिल डि'मेलो वटार – बारोडी, ९७६७०१५२९७

कादोडी विनोदी कान्यो

** शाळीत मनु ने मार खालो नाय ओहो दि नाय, कते कते बॅटॉ हण्ड्यासो, असो.

शाळीत तीहरिया वर्गात झुजू त्यात्सेत्यात हुशार, मनु साप डफर, जुन्या काळात शाळीत बॅच नोते, पाटोर बेह्यासे, मनु झुजुआ मांगे निक्क्यासो गा जेने करोन गुरजीला मनु धिक्क्यासो नाय, एकदि गुरजी ने झुजूला प्रश्न विसारलो, झुजू, “सांग आकाशात वीज आणि गडगडाट एकाच वेळी होतो पण आपल्याला वीज पहिली दिसते आणि आवाज नंतर ऐकायला येतो, असे का?” झुजूला कय त्या उत्तर आला नाय, मनुने डोका साल्विला आन हात वरती केलो, गुरुजी जाम खुश जालो, पोराना हांगाते, “बघा, बघा, मनु किती हुशार झाला, मनु सांग उत्तर” मनु हांगाते, “गुरजी, डोळे पुढे आहेत मनु वीज पहिली दिसते, आन कान मागे आहेत मनु आवाज लेट येतो..गुरुजी ने पक्को धोपिलो परत मनु धर्लोन ..

** गणिता तासाला गुरजीने मन्नाला ऊबा केला आन हान्गीला, “मनु तू गणितात एकदम डफर आहे पण आज मी तुला एक मी सोपे गणित विचारतो, मनु हांगाते, “गुरजी, मला उत्तर येणार नाई, तुम्ही मला मारायला सुरवात करा. गुरजी हांगाते “हे बघ मनु प्रश्न सोपा आहे, नीट विचार करून उत्तर दे, मी तुला दोन कोंबड्या दिल्या आणि अजून तीन दिल्या तर तुज्याकडे किती कोंबड्या झाल्या? मनुने बोटे मोड्या सुरवात केली आन जाम विसार करोन उत्तर दिला, गुरजी तुम्ही पहिल्या दोन दिल्या आन नंतर तीन दिल्या तर एकूण माज्या कडे सहा कोंबड्या झाल्या.. गुरजी नें मनु परत कुटीलॉ, “मनु, दोन आणि तीन किती?. मनु हान्गातें, “पाच गुरुजी..” मग कोंबड्या कशा सहा झाल्या?. मनु हान्गातें, “तुमी पाच दिल्या आन माज्या मामर्षा दादयनें मला एक गळमुंडी कोंबडी दिली हाई, ती धरून माज्याकडे सहा झाल्या ना.

नेल्सन डिमेलो, दोनतलाव

**एक दी निर्मळसो माव मित्र, विल्यम मा दरी आलतो आन माला हांगाते, तुमश्या गावश्या पितरला माला भेट्यासा हाय मे(थॉमस) :- विल्यम, आमसो गाव एकदम बारको हाय, मे :- हा दोर्घीना आगाशीलास दिले दोन घरे.. एका घराला हांगात्यात बंगल्यासा घर आन विल्यम :- त्याव एक बाहा शिप वर हाय बग बियाला हांगात्यात काकाघरसा घर.. दोन्ही घरामिने एकेक मे :- अरे, त्या दोघाव बाहा शिपवरूस हाय पितर रेत्ये, तुला कुहनो पाय? विल्यम :- त्याव बाबा मेले मे :- दोघाव बाबा मेले.. विल्यम :- तो बग, बायर होतो, कुवेतला.. विल्यम :- त्या बेणवया नाव अंतोन हाय मे :- ते दोगे बायर गेलते आन दोगे कुवेतलास होत्ये.. मे :- दोगाये बेणवये अंतोन नावाशेस हात.. विल्यम :- त्या हाळ्या नाव गोंडया हाय... विल्यम :- त्याई बेन मर्शान,.. मे :- दोघा बेनी नाव मर्शानुस हाय.. विल्यम :- ती सिस्टर झाल्ये ती रे.. मे :- हा, दोगी सिस्टर झाल्यात विल्यम :- त्याई हाळी सिस्टर हाय मे :- दोगाय हाळे गोंडयास विल्यम :- त्याई हाळी सिस्टर हाय मे :- दोगाय हाळयो सिस्टर हात विल्यम :- (कपाळोर हात मारीत बोयलो) आते ओडा जकला हाय दे ते पुढे मे का बोलो.. मे निंगाते आते,, मे :- विल्यम, माला एक हांग, तू नक्की पितरला भेटया आलतो गा टायीमपास कन्या आलतो

**तमू रोज हकोटे पयल्या मिसाला जासो.. एक दी घरा आलो आन त्याई बायकू रोजूला वेंग्यात घेतला आन अल्लामत टुकीला, रोजू खुश झाली, हांगाते, आयकात्या, आज देवळात फादरने शरमाव बऱ्यापैकी दिला वाटाते? बायकूवरती प्रेम करा.. तिला आदराने वागवा..तियो मानसन्मान ठवा आहा?”, नाय ना फादर हांगाते, तुमसो खुरूस तुमालास वायासो हाय मनून मे खुरसा वजान कोडा हाय ता बगीला..

थॉमस लोबो, अंगाळी – ९५९४९९९८६५

भुजलेली बांडी

नाताळशा हना दुहऱ्या दिहा आपलॉ कुपारी मॅळावॉ भरलॉतॉ त्याला माई पोरी गेलती. तडे जावॉन आल्योर पोरी माला हांग्यादो लागली, मम्मं मॅळाव्यात आपल्या लोकाई कोडयो वस्तु ठविल्ल्यो हांग्यादोस नाका. ओडी मजा आली ना बगेंदोस नाका. खुब बरा वाटला माला. तिने तडे बगिलेल्या सगळ्या वस्तुये नावे ती माला हांगातोती, मा मनात विसार आलॉ, “अय जक्ला होता ला पन “भुजलेली बांडी” नहेंदें.” मॅ पटकनशी मा पोरीला बोयली, या ओड्या सगळ्याबरोबर “भुजलेली बांडी” पावतीला. “भुजलेली बांडी” मीन्जें आपली शान. यो शब्द आयकांन पोरी विसरात पडली. तिने पयल्यांदा यो शब्द आयकील्लो, भगून तीने माला विसारला, “मम्मं, ई कुहनी डिश? मॅ कतेंस आयकिली नाय.” मंग पोरीला हांगता-हांगता मा मन आन मॅ जुन्या काळात गेले.

“पोरे, आमशा काळात हारका खादो-प्यादो नोंता. कारण जकले भाटात खपेंशे अन भाटात जा का मिळदें त्यावर जकल्यायो उडयो. मार्च-एप्रिलशा मयन्यात पिकलेंलें आमबें, शिस, पोपय इस आमशा नंदन्या पडेंसा. ताहास या मयन्यात सगळ्या घारा हांज-हाकाळ वालाई भाजीस, पण खादो कतेस कंटाळों नाय आलो. ओडा कदो दोंपारशा टायमाला आमे सगळे गावशे पोरे राटोरशी बांडी घ्याशे. (बरा जाला पोरीनं राट मीन्जें का ता नाय विसारला, कारण मागें एकदा वर्गात हिकविताना राट ओ शब्द आल्तो आन में राट समजाविता मा एक झुफान हुटला) आन मंग बांडी घेंवोन आमे जकले पोरे कुणातरी हेंतात खिरोन हिंगो खुड्याशे. त्यो हिंगो बांडीत घालेशे. वरने मीठा टाकेंसा. बतात हायदें तें बतात घालेंशे. मंग शेवटी वरने कांबूओ पालों घालोंण घोंहाट पेंटव्यासा. हेंतात, राटाखाला जा-का कसरा-कुसरा मिळदें ता जमव्यासा आन बांडी भुज्याशी. का सव लागेंसां हांग्या नाका. जोडीला जें वारी (हांशापारशी ताडी) हायदें तें भुजलेली बांडी फाई स्टार हॉटेलशा जीवण्यापेक्षा भारी लागेंशी. ई आन आहास बी कय तरी खावोंन आमे भोठे जाले.

में पोरीला आख्खां इतिहास हांगतोती पण तिला कोंडा कळाला कुणा गाई. आपल्यो जुन्यो खाशो पद्धती आजशा पोरांन कळंदो खुब भारी जातें. कदो माइत हाय गा, कारण आजशे पोरे पिड्झा, बर्गर, शायनीज, मॅकडॉनल्ड, सबवे या अहया खाण्याला भूलल्यात. ई आहा खाला मीन्जें आपुन खुब भारी हाव आहा त्यांना वाट्या लागलें. त्यांना आपला पारंपरिक जुना खाना कसरा वाटातें.

आज शिक्षान वाडला, ओब्ड्ये पैशें देंगारी नोकरी मिळाली. जकल्यादरी पैसो जालो मंग पोरे जा हांगेंघात, मांगेंघात ता जकला त्यांना दिला जातें. जुन्याकाळी आमाला हॉटेल मीन्जें का ता माइत नोता, आज पैशा जोरोर आठ दिहाला हॉटेलमिनं जावोन नाय नाय ता खातेंव आन डॉक्टरशे घरे भरत्याव. ई आजशा आयबापांना उमजेंदें गा? में खुपशावेळी देवळात बगितें बारक्या पोरां हातात लेज, कुरकुरे, बिनधास्त दिला जातें पण त्यात वापारलेंलें सोंस बारक्या पोरा आंगाई वाट लावीत नाय गा? वर आपुणूस हांगत्याव की आज शिकपान वाडले. पण हांग्यासा कुणाला. समजोन घेंदें कुण?

पोरे! आपल्या वाडवडिलाई गोंड आन रात्याई रोटी खाली, कय वेळेला मिलों पण खालो पण हातात बाठली घेंवोन डॉक्टरदरी गेले नाय. आज आपल्यो खाशयो पद्धती बदलल्यो कतें तरी हणावाराला घरात येणारा मटन आज आठवड्यातनं तीनदा या लागला, लग्नात तर दोन-तीन दी नुसती मटणाई रेलचेल. या सगळ्या खाण्यापेण्यामुळे आज अटंक आन कॅन्सरसा परमान वाढलें. पोट म्हणून कय बी दळोन सलें नाय ना. आतमिनशा मालकानें सहन केला पाय ना. एकतर आज हवामान ओडा बदाललें आन आज आपले पावले वळतेंत ते मॅकडॉनल्ड, केफसी या दुकानात पण तुमा पोरांना हांग्यासा?. बोलातेंत ना गाढवाला गोडाई सव का कळ्याशी. जोपर्यंत तुमी सगळ्या जिभय लाड होडा नात तोपर्यंत वालायो हिंगो, भुजलेले केळे, धापट्यो, पानगो, भुजलेली बांडी ई जकला तुमाला कळेंसा नाय.

में ई सगळा भावणेया भरात बोलातोती आन मा पोरीला ई सगळा पटला. ती बोयली, “मम्मे खरस तू हांगाता ता खरा हाय. आज आमशा पोरांई संस्कृती फक्त खाओ, पियो ओर मजा करो अही जाले. मम्मे आपुन पुडशा कुपारी मेळाव्याला बांडी भुजोन ठवेशी.” ई आयकीता खोटी मा तोंडातने आला, “पण त्या करता कुपारी मेळावो एप्रिल मयण्यात ठवें लागेंदें, वालायो हिंगो तिगाळास मिळघात गा.”

सौ. लुईजा फरगोज, गास

रजार

माला तुमाला आमे लाने असताना रजार कहे करेंशे ता हांग्यासा हाय. “हांशापारशे कामे मीन्जें आंग धुयला, काकडों बांधीलों, ओडारा कय अभ्यास हायदें तें केंला गा हळ्हळ्ळ आमशा तात्यानं वारने कन्यादो सुरवात केली. “ज्यानं कुनं तेस कन्या हायदें त्यानं ओट्योर या, पन त्याव दुहरों अर्थ ज्यानं कन्या नायदें त्यानं याव नाका अहो नाय.” पन नाय बोल्याशी हिम्मत कुनाला हाय?.

असना बोठ्ठा कुटूम. बारक्यापासून तें बोठ्ठ्यापर्यंत जकले ओट्योर जमंशे. ओटों असनां बोठ्ठों. एक हिंदाळों टांगलेंलें. कोपन्यात ८-१० खुराबायो गुनी. ओबडा लोक जमलें ता भ्यासा कडे ? बय, काका, बोठ्ठी दादय हिंदाळ्यात सगळ्या मॅरनं बेंहेंशे. काईक जन खुराब्या गुनीवर बेंहेंशे मंग आमाला बेंहेंदो जागा कडशी. आमे आख्खां तेस मांडी घालोंणुस. एकतें आख्खी दोपार निजेंशे नात ते तेस करताना आमसा का हांयेसा ता आमसा आमाला माईती. त्यामिनं त्या ओट्योरशी माती, ओबडा मच्छर खासा पन बोल्याशी बिशाद नाय. ज्या कुनाला ओट्योर जागा मिळेशी नाय ते आंगळ्यामिनं रुबी अहलेल्या सायकलीवर बेंहेंशे. ओडी आमशा तेसला गर्दी अहेंशी.

आमशा घरशे बोठ्ठे जकले रोज देवळा जाशे त्यामुळे त्यांना हनवार माईती. तहों गानों घेंवॉन रजाराला सुरवात होंयाशी. पन तो नुसतों तेस गा आमाला पास रहश्ये कमी पडेंशे मनून लिटानिया बोलॉन जाली गा मंग घें एक आमशा बापा आन नमो मरिया कुना-कुनाला भेंटव्याशे. आमशे पनजोबा खुब आदि मेल्यात त्यान्शा आत्म्याला शांती, त्यामिनेंस आमश्यो बायो-फुये ये सुदधा घ्याशे. आमसो पेट्टु खुब व्हरे बायार(दुबई) होंतो त्याकरता एक पेशल. जकल्या फादर-शिष्टरला एक. आमे मांडी घायलेलीस हाय त्या कुणाला काईस वाट्यासा नाय. इ जकला परवडला पन आमशो भई गावड्या बाळग्या दिल्यात त्यो हारक्यो न्याकरता एक आमशा बापा आन नमो मरिया.

ओ अहों आख्खों तेस होंया पर्यन्त दुहन्यो करामती पन खुब होंयेशो. दादय तेस करतानास सुल्योर ठोयलेल्या जीवनाला घाटान मारेंदो कुनाला तरी आडड्याशी. हाळांब्यात बेंहेंदो आलेल्यो कोंबड्यो कडनेतरी हुरान मारेंश्यो आन मंग त्याव ओब्डो खेव पडेसो. आंगब्यातने पाववाळा सायकली बेल वाजवित आन आड्डात जासो त्याला ओडा पन कळेंसा नाय की अडे तेस सुरू हाय मनून. त्यातुस कुनतरी भाटशा मोटारी साई घादो आलें नातें न्यादो आले, कदो तर हाकाबोटे भाटात हिप्या जासा हाय. नायतें कुनतरी मिंगारनें दाराई कडी काड्यादो जोराय हाक देतें. अहा करीत-करीत आमसो तेस होंयेसो, नाते तेस करता करता अहा होंयेसा. एक हांग्यासा रेंला. एकदी तेस सुरू असताना गावात बोंबो-हाको पडल्याव आवाज आलो. तेस होडोन धावेंसा गा नाय इ उमजात नोता. हिंदाब्यात बेहेलेले दोगी-शोगी धाव टिकीत गेलें पन आमसां तेस सालू रेलों. पन यामिनें आमसा हादला, आमे मांडी घालोन बेहेलेते ते उठोंन हिंदाब्यात बेहेले. आमे ओड्यातूस जाम खुश.

दिवाळी आन मे मयन्या हुट्टीत हाकोटे आन हानशापारा अहा दोनदा रजार होंयेसा. पन आमे इ अहा केले त्याई कृपा आमाला मिळाली आन आजपोत मिळाले. वाईट एकास गोष्टीया वाटाते की आजशा पोराना ओबड्या लाइटीये हजविलेल्या आन मऊमऊ सोंफ्यात पंख्याखाला बेंहोंन पन रजार कन्या वाटे नाय. वर हांगिलेंल्ये माय अनुभव त्यांना हांगिलें तें का बोयले हायघात, “त्याला आमे का करो”.

सुमन मच्चाडो, कोलभाग नंदाखाल

हिंदाळों - एक जुनों दोस्त

येला तू गाये... देला तू दूध... बायला माड्या नीज आले... स्वताई प्रतिकृती वेंग्यात घेंवॉन.. हिंदाब्यात गानें बोल्याशी मजास वेगळी. आपल्या आल्याई ऊब अनुभवित असतानास त्या हिंदाब्याई साथ पण तोडीस उबदार. हिंदाळों.. प्रत्येक कुपाच्या जुन्या घरा दापुडशा ओट्योर दिखनारों.. सल्लो.. बोल्लो.. हाल्लो... घरसो माहनू. आते काळवेळ बदललें भगून आतें भोट्टे हिंदाळे, एकदम मॉडर्न शिडशिडीत जाल्यात. कदाचित डायटिंग सो परकार हायदें. हिंदाब्यावरती एक जुनों गानों हाय पन माला आतें आठवें नाय... ‘झोपाब्यावर बसले’अही काय तरी सुरवात हाय त्याई...

आमसा जुना घर एकदम भोट्टा होता. चित्रकार अर्नेस्ट रोड्रिग्सने काडलेल्या चित्राहारका. ऑटो मिन्जें एक लांबलसाक बंटबॉलसा गाऊंड. दरवाज्या बाजूला बोठ्ठो बाक, नक्षीकाम कॅल्लों आन त्याला घोड्या आकाराय बाजूनें दोन राखणदार. ओट्या एकाबाजूनें दोन मेडीमिने बोठ्ठो हिंदाळों. हागा लाकडापासून बनविल्लें. शारी बाजूला नक्षीकाम. एकेक कडी मिन्जें लोखांडाव रॉंड. कडी अडक्याव्यादो पितळी वाटी आन खालशा बाजूला पितळीआ नक्षीदार फूल. ‘आये..गाये...बाबू मामा जाये...’ ई हिंदाब्योर आयकिलेंला मा पयला गीत. आज सुध्दा बारके पोरे रड्या लागले गा हमखास या गान्यानें शांत होवू शकत्यात याई हमी अस्सल कुपारी देवू शकातें.

तिगाळा शेती मिन्जें मुख्य धनदों. गव माहने भाटातशे आले गा हात्सा सामान ओट्योर ठवॉन, आंगातसा सदरा काडॉन मस्त हिंदाळों गाव्याशे. मंग एखादी बिडी पंटव्याशी. हिंदाब्या वाच्योर मस्त धोर निंग्यासा. येंस गव माहने राती नवटाक मारॉन आले गा यास हिंदाब्यात बेंहोंन आख्ख्या गावशी आय-माय काड्याशे. बायकाई हिंदाब्यात बेंहेंना तिगाळा सलेंसा नाय, ता एक परकारसा बेशिस्त समजला जासा. एक परकारसो सामाजिक अन्याय होंतों तों. पावसाळ्या दिहात हिंदाब्यात बेंहोंन जिव्याशी मजास वेगळी. मस्त निरल्याव रस आन जोडीला बुंबलाई काडी, वाच्याजोडीला आंगाला काटे हाडणारी पाण्याइ झड. का वातावरन होता ता. एसीमिने बेंहोंन पिड्डा खाताना ता जुना ऐश्वर्य अनुभव्या मिळदें गा? नायूस. कते ताटात कालवान आन सपाती घेंवॉन खादो बेंहेंलें आन कुनें हिंदाळों गाविलों गा ता कालवान कहा डोलेसा ताटात. जाम भारीस. आख्ख्या सपातीला आपल्या वेंग्यात घ्यासां. तहीस हाकोटे केलेली वालाई भाजी हानशापरा शाळीतनें आल्योर कडोल्यात धान घालोंन हिंदाब्यात बेंहोंन खादो... आहाहा. आन नेंम्का त्यास वेळा हिंदाब्याखाला भुकेले कुत्रे आन कोंबड्यो मान वर

करॉन कय तरी ताटातनें पडेंशी वाट बगेंशें. पन तिगाळा कुन टाकीतोता जिवान? नातें आतें.. पोरापेक्षा गावशे कुत्रे आन कौबड्याई का तब्ब्यात केले.

मेंडिकोट आन पास-तीन-दोन यें पत्यामिनशे आवडतें खेळ. हिंदाळ्यात बॅहॉन खॅळशें. शार कोपन्याला शार डोखे आन मिनें टाकेंशे पत्ते. का त्या इस्पिकशा एक्क्याव रुबाब तिगाळा, आत्याशा आमदारालापन यासों नाय. कतें कतें या हिंदाळ्याला पन अॅक्सीडेंट होंयेसा. मिन्जें अॅखादी कडी पन सरक्याशी. तुट्याशी. आन थोडें दी तों पन आराम करेंसों. कितीतरी वेळा पोरे हिंदाळ्यातनें पडल्यात ई आपल्याला माइतुस हायदें. तिगाळा बारोट आन समेळ डॉक्टर नहल्यामुळे पडॉन डॉख्याला आलेल्या टेंबुराला सॉळॉन सॉळॉनुस इलाज होंयेसों.

अहों यों हिंदाळों जोंहों सुखाव साक्षीदार होंयेसों तोंहों दुखात पन रडेंसों. ज्या घारा मरान जालें त्या घरसों हिंदाळों काडॉन बाजूशा भितीला टॅकवॉन ठव्याशे. आजही ई रित हाय. त्या हिंदाळेंनॅस हांगीला हायदें की मा आंगा खांदयोर बोठो जालेंलें, सुखादुखायो वार्ता कॅलेंलें, मा जीवा काळजासों माहनु आज होंडॉन गॅलें आन मॅ झॉकें कहे घ्याव. निर्जीव अहलें तरी जीव गॅलेंल्या माहनाव सन्मान करनारों हिंदाळों....

माला माइत नाय आतें किती घारा हिंदाळें रॅल्यात तें. पण यों लेख वासॉन आन जमला तें ओट्योर जावॉन एकदा तरी हिंदाळों गावा आणि त्याला हांगा "आय लव यू डियर"

सचिन मेंडिस, बोळींज

बारशी दारू

फरसू काकाव पॉर दुबईला गॅल्लों, आपल्याअडे अही पद्दत होती कि बार(दुबई वैगरे) गॅल्लों गा तडने, टीवी+रेडीओ, गोगल बुटे आन दारूशो बाटल्यो हाड्याशो मिन्जें त्याला कून भॅट्यादो आलें गा त्याला एक कॉप (प्याग) दयासा मिन्जें का कि अही दारू आमी पेत्याव आणि पेनारयाला पण वाटेंदें कि आज या माहानानें भारी दारू मा तोंडाला लाविली आतें मॅ खूब नशिबवान. अहास फरसू पॉरानें लोकात शान मान्याकरता दयासों पण त्याव बाबा शांतीनगरशी गावठी दारू प्यासों. एक-दोनदा त्यानें त्या बाबालासुधा दिलती पन कय त्याला आवडली नाय. गावठी दारू त्याला झक्कास वाट्याशी. एकदी का झाला? शांतीनगरला दारू पेवोन परत येताना फरसुला त्याव खास मित्र पासु भॅटलें. आतें पासु पुडें आपली शान दावडली पाय आन त्याव पॉर दुबईला गॅल्लों ई पासुलापन कळला पाय गनाय म्हणून यों पासुला का हांगातें, पासु तू ओडें दी होंतों कडे? मॅ तुई कोडी वाट बगीतोंतों, माव पॉर दुबईला जावॉन आलें आन मस्तपैक्की दारू हाडले? जनु कय अमृतुस... तू पिली तर जहनी सोर्गत हाय अहा तुला वाटेंदें... ओंडा आयकिता खोटी पासुआ तोंडाला पानी हुटलें कारण फरसू त्याला आज सोर्ग दावडनार होंतों... पासु मन खुश होंवेंदें आहास तों बोडलें मग पासु हान्गातें "करें फरसू, मॅ कय साकना घेंवों गा? (या खिशात कय पैशें नातें हा पन फरसूपेक्षा पासु कय कमी नाय ई पासुला दावड्यासा होता) पन फरसू बोडलें नाका, "आपुन बुम्बलायो काड्यो भूजों, तू मला वरवंट्योर कुट्यादो मदत कर बास"....

अगोदरुस पासु तोंडाला पानी हुटलेंतों आन त्यात बी बुम्बला काड्या नाव हांगतास याव जीव खालावर होंतें बास. हांगातें फरसू तू जा काम हांगेंदा ता करनें पयली मा तोंडाला जरा लाव सलू. आहा बोलात या रगडा फरसू घरा आला. फरसूनें दुमी आन पॉर घारा नाय याव फायदों घॅटलें, तो याला हांगातें मॅ काडयो भूजीतें तू जरा वाट्योर ठेस. पासुला ठेसता प्याशी घाई पडलोती म्हणून वरवंटों हातोर लागलें आन रगात आला तहा फरसू हांगातें, पासु तू हॉल मीनें बॅहें मॅ तयारी करतें. मग बाबा फरसूनें हॉल मीनें २ ग्लासे आन दारूयी बाटली व बुम्बलायो ठेशील्ल्यो काडयो हाडल्यो आणि बोयलें दुमी याशा अगोदर पॅवॉन घें, पासुला वाटला खूप दिहानें फरसू हांगडा बकरा मिळालें तर २-४ प्याग मारॉन घेंवों, पासुनें मागसों पुडसों विसार न करता त्यावों प्याग भरलें आन तोंडाला लाविलेंसुधा. पयलें प्याग होंतों मनून घटा-घटा मारलें पन ग्लास खपतास तों तोंड नाहीतें बास. पान अमृत प्या मिळालें म्हणून दुहरों प्याग भरलें. तोंडाला लाविलें पन कय घशात जाय नाय. तोंड नाव्हीतें बास. तोंहों फरसू हांगातें थांब मा पॉरानें काजू बदाम हाडल्यात तें हाडतें थांब, तो घेंवॉन पण आलें....

आतें तर पासुला रेंवालास नाय तों फरसूला हांगातें करें दारू ओडी कडवट कय लागतें? फरसू बोयलें, "बारशी दारू ई अहीच अहातें तू पे बास. मॅ शांतीदरशी अर्धी बाटली पिले नायतें, मॅ ई आख्खी बाटली रिकामी केलोशी ई बारशी दारू हाय. जरा सावकाश पे हा. थोडी कडवट पन लागें दें !! तू ग्लास भर बास आन अही वेळ परत येनार नाय जहा ताहा पासुनें ता ग्लास पिला. बी पाय गा? आतें मात्र पासुला तडने पळालें काते अहा जाला, उलटी येतें बास. फरसू बोडलें का रें का जाला? प्या ना

ताँ? तर पासु हांगातें तू साकना हाड जाय. फरसू जाताच पासुनें दार उगडॉन आंगळ्यात उलटी केली. फरसूला वाटला याला दारू सडले. पासु हांगातें, फरसूआ कडवट ठीक हाई रें पन आंबट लागतें ती? में आतें घरा साल्लों तहोंबहों पासुनें ताँडोर हात ठाँवोन पळ काढलों... फरसू बोडलों तू परत आयतवारे ये हा, ई रेलेली पुरी बाटली आपुन खाली करों.....

हन्सापरा फरसू पॉर मुबईतनें घारा आलों. आतें आपली वाट लागेंदें म्हणून फरसू नें विसार केलों. पॉराला हांगांन टाकों, पॉरा मा दरने एक सुक जाली. पॉर बोईलों, “का रे बाबो?” “तू बारशी जी भारी पैकी दारू हाडलोती ती में थोडी मा मित्राला (पासुला) दिली. बाबो कुहनी रें, ब्लाक लेबल गा रेड लेबल? गा शीवास रिगल? तर फरसू बोडलों ता मला कय कळें नाय... तुला दावडतें सल, पन तांबडी कुहनी तरी ती दिली, आपल्या सुलीपुडशी. फरसूनें सुलीपुडशी ती अर्धी बाटली हाडली. पॉरानें कपळावर हाथ मारलों आणि हाव्या लागलों... बाबो ई दारू नाय... यों चायनीज शा जीवनात टाक्यासां सोयासांस... फरसू हांगातें; म्हनुनुस पासु पेंताना ताँड नाव्हीताँताँ, गा? आतें मला कळला रें. परत तो कय आयत्वारें प्यादो येदें आहा मला वाटें नाय.

रॉबर्ट फर्नाडिस, मर्देस

मायबोली दिन

२१ फेब्रुवारी ओ दी आख्या जगात मायबोली दिन मनून साजरो केलो जात्ये, या वहरा २१ फेब्रुवारी या दिहा “अनाम प्रेम” या संस्थेनें केळवा रोडला “श्रेयस रेसिडन्स”ला एक सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजित केळतां. या कार्यक्रमात वाडवळ, आगरी, मालवणी, कोळी, माच्छी, फुदगी, धोडी, मायेली, बारी, भंडारी, वैती आन आदिवासी कार्यक्रमाबरोबर “कादोडी” भाषेत पन कार्यक्रम सादर जालों. आगायश्या सिरील मिनेझीस अन त्या हॉकन्याने “बंड्या आन मास्तर” ही स्किट सादर केली. प्रेक्षकांइ इ स्किट अक्षरश्या डोखेंओर घेतली आँडास नाय तर बोरिवलीश्या सौ. गुलाब तुस्कानो अन गाहातशा सौ. तेरेजा डिसोजान्ये कादोडी भाषेत ठसकेबाज गानो बोयलो. या निमित्ताने सगळ्या कादोडी प्रेमींना एक सूचना हाय, ज्या ज्या घरात मराठी भाषा अंगवळणी पडलें अह्या लोकांई २१ फेब्रुवारी इ तारीख लक्षात ठोयाशी आन निदान त्या दिहातरी कादोडी बोल्यासां प्रयत्न कन्यासां. आपली मायबोली जगळ्यासां प्रयत्न करा, आँहोंस संदेश या कार्यक्रमातनें “अनाम प्रेम” या संस्थेनें जकळ्यांना दिलों. कादोडी भाषा या कार्यक्रमात पोशव्या करताना सौ. वेरोनिका लोपीस, नंदाखाल आन श्री. सायमन रॉड्रिगज, आगाशी याई विशेष मदत झाली.

सिरील मिनेझीस, आगाशी

अंकाकरता देणगी

अँलेक्स गोन्सालवीस - बोरीवली - १००० रु.

सि. हिल्डा कोरिया - नांदाण - ५०० रु.

मम्मी-पप्पा लग्नाव वाढदिहाकरता अँवेलीन कोरिया - नांदाण - ३०० रु.

मायकल फ्रांसिस डिब्रिटो - वनराई- गुराडे - १०० रु.

सुनिता आग्नेलो आल्मेडा - सोकाळा - १०० रु.

स्वेच्छा मूल्याद्वारे जमा झालेले पैशे

घोसाळी - १०१० रु.

कुपारी महोत्सव विक्री - ८६५ रु.

दोनतलाव - ५०० रु.

ऊंगणभाट - २५० रु.

अर्नाळा - २०० रु.

सोज आळी - ७० रु.

माआ कादोडी मित्रांनो आन भाआ बेन्यांनो 'हाऊ ओसा तळा' बगीला एकदा 'पटाळया तळा' बगॉन घ्या अथर्व आयुर्वेदिक पंचकर्म केंद्र

अथर्व मेडीकल फाऊंडेशन मुंबई पब्लीक ट्रस्ट संचालित

पटाळया तळा , ऊंबरगोठण नवापूर रस्ता, पो . आगाशी , विरार प .

- आयुर्वेदिक ऊपचाराओं फायदों सावकाश पान हमखास होंत . पयले ऊपचार माग वाटल्यात .
- आयुर्वेदिक ऊपचाराये अँलोपँथी अँखान्दाघतीन साईड इफेक्टस होंत नाय .
- आपल्या कँन्द्रात ९० टक्के हार्ट ब्लॉकेज , पॅरालिसिस, बँक पेन, हांदे दुखी , मुळव्याध थायरॉईड सायटिका अहलेले अहे कितीतरी पेशंट गॅल्या वहराभरात बरे जाल्यात .

- ज्येष्ठ नागरीक , समाजसेवी संस्था, गरजवंत याकरता २५ टक्के सवलत देत्याव

कयवी माइती विसार हयदें तें आडें बेलाशक फोन करा . ९०४९५६७२४१ , ९१४६४८३४१९
हांवोडीतसां वर्नड लोपीस आन मॅरभाटसां तॉमास लोपीस ये दोगे अथर्व मेडीकल फाऊंडेशनशा तरफ्यें जकली व्यवस्था बगील्यात
ई जायरात नुस्ती वाशाकरता दिली नाय ई काळाई गरज हाय भगून डाँख्यात ठवा
जकल्यांना इष्टरशा हनायो 'टाँक्सीन फ्री' शुभेच्छा !

सहामाही स्मृती

ख्रि. जॉना अंतोन रॉड्रिग्ज

अटोळी - नानभाट

जन्म :- ११ फेब्रुवारी १९३५

मृत्यू :- २६ सप्टेंबर २०१२

आणि

ख्रि. शांतियाग डिमोन्टी

माडीभाट - आगाशी

जन्म :- २२ सप्टेंबर १९५४

मृत्यू :- १६ मार्च २०१३

शलमोनाचा ज्ञानग्रंथ ४:७ :- नीतिमान मनुष्य मरण पावला तरी तो शांती पावेल

देणार :- श्री. अंतोन गोदया रॉड्रिग्ज

अटोळी - नानभाट

सर्वाना इस्टर सणाच्या हार्दिक शुभेच्छा

- 1) वेलंकनी 5 दिवसाचा नोव्हेंना - 2 सप्टें. २०१३ ते ९ सप्टें. २०१३
डिलक्स ए.सी. रूमस व परतीचा प्रवास विमानाने
प्रौढांसाठी रु. १२५००/- आणि मुलांसाठी रु. ११५००/-
- 2) केरळ दर्शन दि. ५ नोव्हें. २०१३ ते १३ नोव्हें. २०१३ (दिवाळी सुट्टी)
कोचीन - मुन्नार - टेक्कडी - पेरियार - त्रिवेंद्रम - कन्याकुमारी
मुंबई-कोचीन ३ ए. सी. ट्रेनने, डिलक्स हॉटेल स्टे, २ X २ लक्झरी बसने साईट सीन, नॉनवेज जेवण व
त्रिवेंद्रम-मुंबई विमान प्रवासासहीत, प्रौढांसाठी रु. १७०००/- आणि मुलांसाठी रु. १५०००/-
- 3) साऊथ हनिमून पॅकेजेस - केरळ कन्याकुमारी मुंबई कोचीन ट्रेन प्रवास, ३ ए. सी.
६ रात्री डिलक्स हॉटेल स्टे विथ कॉन्सिमेंटरी ब्रेकफास्ट
१ रात्र हाऊस बोट स्टे विथ फूड
त्रिवेंद्रम मुंबई एयर फेयर आणि इंडिका गाडी स्टेशन पिकअप आणि एयरपोर्ट ड्रॉप
- 4) बंगलोर-म्हैसूर-उटी - मुंबई बंगलोर मुंबई विमान प्रवास ६ रात्री डिलक्स हॉटेल स्टे विथ कॉन्सिमेंटरी
ब्रेकफास्ट, इंडिका गाडी बंगलोर एयरपोर्ट पिकअप & ड्रॉप
कपल्स साठी ४५०००/-

संपर्क

नितिन लोपीस

ग्रेस पॅलेस, भाटी - नानभाट

9762355060 / 9224159732 / 8007846010 / 0250-6928487

आमच्या कोणत्याही प्रोग्रामसाठी

Ni3.lopes@gmail.com